

Biuletyn

Koła Miłośników

Dziejów Grudziądza

Rok IV: 2006

Numer 25 (99)

Data odczytu: 13.09.2006

Data wydania: 13.09.2006

mgr Stanisław Poręba.

Ks. Konrad Majewski (1875-1945)

– zapomniany grudziądzki pisarz ludowy i religijny

W 2005 r. minęły dwie rocznice związane z życiem i działalnością ks. KONRADA MAJEWSKIEGO (1875-1945), zapomnianego dzisiaj zupełnie pisarza ludowego i religijnego. Były to: 130 rocznica urodzin i 60 rocznica śmierci.

Od 1929 r. był mieszkańcem Grudziądza. Jego grób znajduje się na Katolickim Cmentarzu Parafialnym przy Parku Miejskim.

Konrad Majewski urodził się 24 listopada 1875 r., w Nowej Wsi k. Sztumu (dawne Prusy Królewskie), w rodzinie rolnika. Po ukończeniu szkoły ludowej w rodzinnej miejscowości uczęszczał do Collegium Marianum w Pelplinie (1887-1894), później do gimnazjum w Chełmnie (1894-1898), gdzie zdał maturę w 1898 r. Był kolegą szkolnym znanego grudziądzkiego lekarza dr Jana Sujkowskiego. Studiował teologię w Seminarium Duchownym w Braniewie. W 1902 r. został wyświęcony na księdza. Był kolejno wikarym w parafiach warmińskich: Barczewku, Biskupcu i Świętej Lipce.

W 1905 r. objął jako administrator parafię misyjną w Prawdziskach k. Ełku, leżącą na terenie dekanatu sambijskiego. Parafia ta była w większości zamieszkała przez Polaków, ale wyznania ewangelickiego. Ks. Majewski starał się ich odzyskać dla katolicyzmu. Interesował się życiem polskich środowisk w swojej parafii.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 r. zaczął wygłaszać kazania w „duchu polskim” i z akcentami patriotycznymi. Władze pruskie zastosowały wobec niego różnego rodzaju szykany. Wreszcie 29 czerwca 1919 r. zmusiły go do opuszczenia własnej parafii. Przeniósł się wtedy do Polski....

O jego życiu w latach 1919-1927 brak bliższych informacji. Prawdopodobnie wędrował po Polsce, jako ksiądz-wygnaniec, bez własnej parafii. W 1927 r., a być może i wcześniej przebywał w nowicjacie u oo. Franciszkanów w Warszawie, przy ul. Kapucyńskiej 4. Wtedy prawdopodobnie zaczął pisać do pism ludowych i religijnych. W 1929 r. przybył do Grudziądza i zamieszkał przy ul. Toruńskiej 7, u swojej rodziny. Tu napisał „Sybilę Polską”, w której zgromadził przepowiednie dotyczące przyszłości Polski. Książka składała się z 6 tomów i liczyła prawie 1000 stron druku. Poszczególne tomy wyszły drukiem w latach 1930-1935, w Warszawie, Częstochowie i Grudziądzu. Poza tym pod kryptonimem „XM” wydał pracę, z dziedziny teologii pt. „Problem cierpienia” (Grudziądz 1935-1936, 2 tomy) i anonimową broszurkę „Historia cudownego obrazu Najświętszej Panny Marii w Chełmnie” (Grudziądz 1933).

Ks. K. Majewski utrzymywał bliskie kontakty z grudziądzkim środowiskiem byłych działaczy plebiscytowych na Warmii, Mazurach i Powiślu. Współpracował też z prasą grudziądzką. W ostatnich latach przed II wojną światową opracował słownik wyrazów obcych pt. „Głosologia”, którego rękopis zaginął.

Po wybuchu wojny był poszukiwany przez gestapo, udało mu się jednak uciec na Kielecczynę, gdzie pod przybranym nazwiskiem „Konrada Osieckiego” pracował jako robotnik rolny. Po zakończeniu wojny powrócił do Grudziądza. Tu, z kolei poszukiwało go NKWD. Używał więc w dalszym ciągu swojego przybranego nazwiska. Kiedy zachorował, został umieszczony w Szpitalu Miejskim, gdzie pracowała jako lekarz Salomea Sujkowska, córka wspomnianego poprzednio dra. Jana Sujkowskiego. Zmarł 30 października 1945 r. w grudziądzkim Szpitalu Miejskim. S. Sujkowska wraz z księżmi grudziądzkiej parafii brała udział w jego pogrzebie. Przyczyniła się też do tego, że na nagrobku zostało umieszczone prawdziwe jego imię i nazwisko.

Jego grób znajduje się na grudziądzkim Cmentarzu Katolickim przy ul. Cmentarnej 1, w kwaterze miejscowych księży.

W wydanym w latach 1981-1983 przez Akademię Teologii Katolickiej w Warszawie, 7-tomowym „Słowniku polskich teologów katolickich” brak jest biogramu ks. K. Majewskiego. A przecie on również był teologiem...

Komisja Społecznych Opiekunów Zabytków Oddziału PTTK w Grudziądzu zorganizowała w dniu 15 listopada 1990 r. specjalne spotkanie poświęcone życiu i działalności literackiej ks. Konrada Majewskiego.

Twórczość:

- I. **Sybila Polska**, cz. 1, Warszawa 1930, s. 128. ..., cz. 2, Częstochowa 1931, s. 164. ..., cz. 3, Częstochowa 1934, s. 112. ..., cz. 4, Grudziądz 1933, s. 188, Druk: Drukarnia Rzemieślnicza, Grudziądz., cz. 5, Grudziądz 1933, s. 198, Druk: Drukarnia Rzemieślnicza, Grudziądz., cz. 6, Grudziądz 1935, s. 207, Druk: Drukarnia Rzemieślnicza, Grudziądz.
Wyd. anonimowe. BN, Warszawa
- II. **Problem cierpienia**, B.m.w.[Grudziądz] 1935, cz. 1, s. 148, Druk: Drukarnia Rzemieślnicza, Grudziądz., B.m.w. [Grudziądz] 1936, cz. 2, s. 176, Druk: Drukarnia J. Bielickiej, Grudziądz.
Wyd. pod krypt. „XM”. BN, Warszawa
- III. **Historia cudownego obrazu Najświętszej Panny Marii w Chelmnie**, [Grudziądz 1933], s. nlb. 4, Druk: Drukarnia Pośpieszna, Grudziądz.
Wyd. anonimowe. BUW, Warszawa

Literatura:

- **H. Jüttner**, Zur Geschichte des Culmer Gymnasiums ..., Culm 1914, s. 44, poz. 1139.
- **S. Poręba**, Ludzie dawnego Grudziądza. Ks. Konrad Majewski (1875 – 1945), „Tygodnik Grudziądzki”, 1991, nr 14, s. 8.
- **S. Poręba**, Poczet 200 Zasłużonych Grudziądzan. Ks. Konrad Majewski, „Gazeta Grudziądzka”, 1997, nr 37, s. 4.
- **(stap) [S. Poręba]**, Pamięci ks. Konrada Majewskiego, „I K P” [1], 1990, nr 249, s. 4.
- Zapomniany pisarz, „I K P” [1], 1990, nr 257, s. 4.

- **Informacje:** E, Brzostowskiego (Grudziądz)
Prof. dr T. Orackiego (Gdańsk)
Dr St. Rafińskiego (Chełmno)
Dr S. Sujkowskiej (Grudziądz)
Dr J. Szewsa (Gdańsk-Oliwa)
Biblioteki Narodowej w Warszawie.

(L.B.S.)

Redakcja: Tadeusz Rauchfleisz, KMDG. Logo KMDG wykonał Grzegorz Rygielski